

ХРОНИКИ

МЕЖДУНАРОДНА НАУЧНА КОНФЕРЕНЦИЯ, ПОСВЕТЕНА НА 150-ГОДИШНИНАТА ОТ РОЖДЕНИЕТО НА ПЕНЧО СЛАВЕЙКОВ

На 16 май 2016 г. в Големия салон на БАН се откри двудневната международна научна конференция по случай 150 години от рождението на един от най-значимите български автори на 20-и век – Пенчо Славейков. Инициативата за това събитие, което е и част от културния календар на ЮНЕСКО за 2016 г., е съвместно поделена между Столична община, под патронажа на кмета Йорданка Фандъкова, и Института за литература – БАН. Освен конкретното събрание в централната сграда на БАН, организаторите заложиха и на друго знаково място, където години от живота си е прекарал Пенчо Славейков. Пред сградата на Народния театър, където поетът е бил директор, под ръководството на проф. Камен Михайлов, бе изложена галерия, богата на снимков материал и информация за живота и творчеството на Славейков.

В първия ден от конференцията, на която присъстват учени и изследователи от цяла Европа, акад. Стефан Воденичаров – председател на БАН, приветства с речта си, която изтъкна заслугите и мисионерската отдаденост на поета, спомогнал културното ни и духовно развитие.

От чуждестранните гости на събитието пръв взе думата славистът Йорк Шен. Германецът сподели виждането си относно близостта между Славейковите творби и германската литература в лицето на Хайне, но акцентът на изказването му падна върху масовото неразбиране от учениците на творчеството на поета, прочитайки няколко от най-често срещаните „бисери“, писани на кандидатстудентски кампании.

Последвалият доклад на проф. Михаил Неделчев постави темата за монументалния Пенчо Славейков. Докладът засегна и творческия път на Пенчо Славейков: сборникът „Епически песни“, цикълът „Сън за щастие“, антологията „На острова на блажените“ – емблематични книги, плод на дълги преработки и редакции, преди появата на окончателен завършен вид.

Обширният доклад на професор Михаил Неделчев предшества връчването на високата награда „Марин Дринов“ на лента за значими приноси в развитието на българистиката в Полша на проф. Гражина Шват-Гълъбова – полски българист,

професор във Варшавския университет и заместник-директор на полския културен институт, която изследва местата на културната памет и възплъщава идеята да се говори за българската литература като достойна и равностойна на европейската.

Следващите часове от отбелязването на 150-годишнината от рождението на Пенчо Славейков бяха посветени на поредица доклади, свързани със сложната и противоречива личност на поета. В първия ден от събитието своите тези и разсъждения представиха както доказали се през времето видни професори и изследователи от страната, така и такива, дошли за конференцията от страни от Западна Европа – Полша, Германия.

Проф. Николай Чернокожев разгърна своя коментар през социополитически контекст върху първото издание на „Епически песни“ от 1896 г. Той представи подробно изложение на излизането на двете части на книгата „Епически песни“: „Епически песни“ и „Блян“. Отбеляза и наличието на бележки в книгата, които поетът сам е сметнал за необходими за по-лесното достигане до яснота на текста на някои от песните. Коментира ролята на двете части – първата, определена като провокация към читателя, докато втората, „Блян“, повежда към света на творците.

Докладът на доц. д-р Благовест Златанов навлезе в дебрите на българската народна песен и спекулациите около студията на Пенчо Славейков по въпроса. Изследването подробно и задълбочено представи историята на появяването на тази студия, която според доц. д-р Б. Златанов има огромно значение за българската литература.

Изследването на проф. Камен Михайлов „Пенчо Славейков на сцена“ залегна не толкова на творбите на поета, колкото на неговата фигура. Бяха коментирани какви произведения на Пенчо Славейков са представени на сцена, като се подчерта ясно, че може да не става дума обезателно за театри, но и за читалища. Внимание се обърна на произведенията, писани за Пенчо Славейков и играни на сцена, както и на самите изяви на Славейков – сценични или извънсценични.

Светлана Казакова от Мюнхенски университет, Германия акцентира в своя доклад „Пенчо Славейков – латентни наративи, патентни сцени“ върху трагичното и драматичното в „Епически песни“, и по-специално върху ролята на трагичното в търсене на пълното определяне на индивидуалността.

И в първия, и във втория ден на конференцията бяха представени изключително задълбочени и разнопосочни изследвания, представящи мащабите на творческата личност на Пенчо Славейков.

Очаква се докладите да бъдат събрани в специален сборник, който ще достигне до по-широк кръг от хора. 18-и май беше посветен за организирано посещение до родния град на Славейков – Трявна, а преди това официалното честване на събитието в София завърши на 17-и май с концерт в зала „България“ с произведения от Бетовен – гения, на когото Пенчо Славейков открито се е възхищавал.

Нели Велчева